

LEKCE 29: ČISTÉ A NEČISTÉ

Biblický text k lekci: Leviticus 11 – 15

Cíle lekce:

- Dítě dokáže vyjmenovat příklady čistých a nečistých zvířat
- Dítě popíše vlastními slovy nemoc malomocenství a postavení malomocného ve společnosti
- Dítě chápe původ hříchu (že pochází z člověka) a jeho důsledky (ničí život a vede ke smrti)
- Dítě si uvědomuje, že hřích se rozvíjí postupně (podobně jako malomocenství), ale jeho konečný důsledek (bez „léčení“) je smrt
- Dítě ví, že člověk může být od hříchu a jeho důsledků zbaven skrze oběť (ve SZ zvířecí, v NZ a dnes obětí Ježíše Krista)
- Dítě dokáže vlastními slovy definovat hřích – jako oddělení od Boha se všemi negativními důsledky z toho pramenící
- Dítě ví, že do Boží přítomnosti může člověk přijít jen díky Kristu, pro setkání se svatým Bohem musíme být odděleni od hříchu (nemít s ním nic společného)

Klíčové verše:

Leviticus 11,44: „*Neboť já, Hospodin, jsem váš Bůh. Vy jste se posvětili a stali se svatými, neboť já jsem svatý; neznečišťujte se tedy všemi těmi drobnými živočichy, kteří lezou po zemi.*“

Leviticus 11,45: „*Ano, já Bůh jsem vás vyvedl z egyptské země, abych byl váš Bůh, budete tedy svatí, protože já jsem svatý.*“

Leviticus 15,31: „*Upozorníte Izraelity na jejich nečistoty, aby kvůli nim nezemřeli, kdyby poskvrnili můj Příbytek, jenž stojí uprostřed nich.*“

2. Korintským 7,1: „*Máme-li taková zaslíbení, očistěme se, milovaní, od veškeré poskvrniny těla i ducha a dovršme své posvěcení v bázni Boží.*“

Biblická fakta:

Leviticus 11: Čistá a nečistá zvířata

Příklad nečistých: velbloud, zajíc, pes, vepř, vodí živočichové bez šupin a ploutví, sup, orel, čáp, racek, okřídlení tvorové chodící po čtyřech, krtek, krysa.

Živočichové se nesmějí jíst. Jejich dotyk znamenal vyprání šatů a člověk byl nečistý až do večera. Věci, jichž by se tito živočichové dotkli, museli omýt vodou, hliněné nádoby rozbít.

Leviticus 12: Nečistota při narození

Po narození chlapce byla žena nečistá 40 dní, u dívky 60 dní. Chlapec měl být 8 den obřezán. Za dítě se musela přinést oběť (buď beránek, nebo hrdlička a holoubě, když byli chudí).

Leviticus 13-14: Nečistota malomocenství

Podrobný popis toho, jak nemoc vzniká a rozvíjí se, napadá celé tělo a nakonec člověk umírá. První fáze vyrážka na kůži, zblednutí kůže, odpadávání masa. Malomocný musel nosit roztržený oděv, musel mít rozpuštěné vlasy a musel křičet „nečistý, nečistý“, navíc musel žít za městem na zvláštním místě. Vyléčení bylo možné, ale zpravidla šlo o „zázrak“ – člověka v tom případě prohlédl kněz a uzdravený člověk musel přinést oběť a umýt se dokonale vodou, oholit se. K rituálnímu očištění malomocného sloužil poměrně obsáhlý obřad (oběť odškodnění, oběť za hřích a smírný obřad-potření hlavy olejem).

Leviticus 15: Intimní nečistota

Tekutiny související s plozením dětí – u mužů semeno, u ženy krev. I vznik nového života je poznamenán nečistotou. Ale třeba i slina znamená nečistotu. Když měl člověk výtok nějaké tělní tekutiny, musel se omýt, vyprat si věci a být nečistý až do večera.

Další informace pro zvědavé:

- Izraelci z pozemských živočichů mohli jíst přežvýkavce, s rozděleným kopytem na dva paznehty
- Dotyk zdechliny zvířete znečišťoval člověka i věc, které se dotkl
- Malomocenství mohlo vznikat i z vředu, spáleniny, nebo ran na kůži
- Oběť při uzdravení malomocenství se skládala z: dvou beránků, jedné ovečky (vše roční), třech desetin éfy (asi 13,5l) mouky a asi půl litru oleje
- Malomocenství domů (nejspíše druh plísně) – tam, kde se projevilo, museli poškozenou omítku i kameny vyměnit – pobývání v těchto domech také člověka činilo nečistým

Myšlenky k 29. lekci (aplikace):

- od oběti, přes kněze se dostáváme ke klíčovému pojmu – hřích
- na těchto kapitolách je ukázáno, že člověk je ve své podstatě hříšný a nemůže být v Boží přítomnosti jen tak, bez oběti, tak, jako tomu bylo před vyhnáním z ráje
- hřích je zde ilustrován na praktických příkladech, se kterými lidé mohli přijít do styku
- rozdíl mezi čistým a nečistým je nejprve ilustrován na čistých a nečistých zvířatech – daná nečistá zvířata mají jiný životní styl než čistá, např. žerou mršiny, válí se v bahně (např. vepř – jí všechno, odtud „jsi prase“) – hřích vede člověka k „hnusnému“ chování, k „válení se ve špíně“
- člověk má hřích (oddělení od Boha) již od narození, rodíme se jako hříšní lidé, postižení hříchem – i to malé miminko má v sobě jaksi „zakomponováno“ to zlé, sobectví, neposlušnosti – to je důsledek hříšné podstaty člověka (zvolil si cestu od Boha pryč, minul cíl pro život, který měl pro člověka Bůh v ráji) – původ hříchu je již od narození a žádný člověk není výjimkou, všichni jsme hříšní a neschopni být ve vztahu s Bohem (bez příslušné oběti) – i proto se za miminko přinášela zvířecí oběť.
- malomocenství je obraz na vývoj hříchu – od maličkostí až po hrozné následky. Hřích působí zkázu, totální rozklad. Malomocenství mělo základ v krvi, která proniká celým tělem, postupně nakazí vše. Malomocný člověk byl vlastně za živa mrtvý, byl mimo svou rodinu, přátele, mimo město/vesnici.
- Očištění/uzdravení malomocného je možné! – to je naděje. Zde popisované očištění malomocného je vlastně obrazem spásy (záchrany) hříšného člověka, aby znovu mohl mít vztah s Bohem – obrazy oběti zde popsány ukazují na Kristovu oběť. Dnes již tyto zvířecí oběti nepřinášíme, ale k Bohu máme přístup skrze Kristův kříž a jeho zmrtvýchvstání
- Účinek hříchu – vše, co pochází z člověka, je nečisté (zde prezentováno výtokem tělních tekutin). Jako lidé vše, co děláme, je ovlivněno naší hříšnou přirozeností. Ale i zde je šance – opět skrze oběť je možno hřích odstranit – naše podstata hříšnosti je řešena v Kristu, na kříži, kde za nás položil svůj život, prolil svou krev – právě za náš hřích

PŘESAHOVÁNÍ DO NOVÉHO ZÁKONA – OČIŠTĚNÍ OD HŘÍCHU (Galatským 5,16-21 a 24; 2. Korintským 7,1)

Jako lidé, i když jsme uvěřili Kristu, tak stále žijeme v hříšném těle, které nás svádí k hříšnému jednání. Apoštol Pavel vybízí věřící, aby umrtvili (ukřižovali) své tělo, tzn., aby se nedali vést tím špatným (jak na úrovni tělesné, např. smilstvo, tak psychické, např. hádky, žárlivost, závist apod.). Kristus všem, kdo v něj uvěří, dává svého Ducha – tzn., bydlí v nás a dává nám jeho myšlenky, takže pak můžeme v životě jednat tak (podobně), jako Ježíš. Ale je to neustálý boj, slyšíme jakoby dva

hlasy (udělej to, nic to není x nedělej to, je to špatné). Hříšné jednání náš vztah k Pánu Bohu špiní (jsme nečistí), pak s ním ani moc nechceme být, protože se stydíme, naopak, když přicházíme k němu s prosbou o odpuštění a zaměříme svůj život na to, co se Pánu Bohu líbí, pak můžeme žít život v Boží blízkosti. Díky Ježíšově oběti na kříži máme volnou cestu k Bohu, ale na druhé straně stále žijeme na Zemi postižené hříchem – je to každodenní zápas o čistotu myšlenek, činů. Můžeme Pána Boha prosit o sílu pro to, abychom žili čistý život, bez urážení druhých, ale spíš jim pomáhali, bez závisti atd. Kristus nás povolal ke svobodě – proto ty zlé věci, které máme v povaze, dělat nemusíme. Ony totiž z dlouhodobého hlediska náš život ničí (i když někdy je to pokušení příjemné). V Ježíši z dlouhodobého hlediska získáváme věčný a hluboký život. Nemusíme jen přežívat někde za městem jako malomocní, ale můžeme žít plnohodnotné vztahy s bližními.

Náměty pro aktivity s dětmi:

<p>1. Černá a bílá – motiv nečistého a čistého. Dětem říkáme různé věci, co lidé dělají a ony mají za úkol zvednout černý nebo bílý papír podle toho, zda je to něco, co by se Bohu líbilo (čisté), nebo nelíbilo (nečisté)</p>
<p>2. Předvádění zvířat – motiv čistých a nečistých zvířat. Lze hrát na motivy hry „Activity“, kdy úkolem dětí je hádat zvíře, které může být předvedeno třemi způsoby (kresba, vysvětlování, pantomima) – dle obtížnosti lze určit za daný typ předvedení 1, 2 nebo 3 body.</p>
<p>3. Nemoci – motiv malomocenství. Úkolem dětí je napsat za daný časový limit co nejvíce nemocí, které člověku ztěžují život.</p>
<p>4. Slina – motiv toho, co vychází z člověka, je nečisté. Úkolem dětí je přenášet v ústech vodu a za daný časový limit přenést co nejvíce vody (částečně se smíchá i se slinami a výsledek je „nechutný“) – podobně jako hřích je pro Boha „nechutný“</p>
<p>5. Hledání rozdílů – motiv důkladného prozkoumání malomocného knězem. Máme dva podobné obrázky (a la 10 poznej deset rozdílů) a úkolem dětí je co nejdříve najít všechny rozdílů.</p>